

Alt, der kan paavirke dem, og det synes mig derfor at være naturligt, at man gjør Noget for, at de kunne komme til at stemme efter deres inderste Overbevisning. Jeg har saaledes uberinget Sympathi for den hemmelige Afstemning, og jeg tror ogsaa, at man, som den ærede sidste Taler gjorde, kan paaberaabe sig, at den findes gjennemgaaende i de fleste Lande, at det er Reglen, at man har hemmelig Afstemning der, saa vi kunne jo ikke sige, at vi gaa til noget Nytt, til Noget, der strider mod den almindelige Opfattelse; tværtimod, man kan sige, at den europæiske Strømning netop er gaaet i den Retning. Da jeg nu altsaa har Sympathi for selve Sagen, kommer jeg efter min Opfattelse ikke saa stærkt ind paa det Spørgsmaal, hvor vidt de Betingelser, som ellers stilles med Hensyn til Valgene efter Grundloven, ere opfyldte eller ikke. Jeg erkjender selvfølgelig fuldt ud Ængsteligheeden af, at Grundlovsbestemmelsen om Valgfredsens Størrelse gjennemføres, men jeg synes ikke, at dette Spørgsmaal staar i uløselig Forbindelse med den hemmelige Afstemning, og mener derfor ikke, at det nødvendig skal gjøres til Betingelse, at disse Spørgsmaal knyttes sammen. Jeg mener fremdeles, at den hemmelige Afstemning kan, som den ærede Minister i Dag antydede, gjennemføres i Forbindelse med en saadan Forandring, at man i Stedet for de enkelte Valg i hver af de nuværende Kredse fik Valg efter en forandret Kredsinddeling, ved hvilke Forholdstalsvalgmaaden, saaledes som man ogsaa har det i de andre Lande, bliver gjort gjældende. Jeg mener, at det kan have store Fordele, men jeg skal ikke komme nærmere ind paa Detaillerne, da Spørgsmaalet jo ikke foreligger, og det heller ikke forekommer mig, at der er nogen uløselig Forbindelse mellem de to Ting. Men et Spørgsmaal forekommer mig at staa i Forbindelse med denne Sag, og det er det Spørgsmaal, om Raaringen og den offentlige Valghandling skulle beholdes. Det forekommer mig nemlig, at det med Føie er blevet gjort gjældende, at der er noget Modsigende ved at sige: først skal Du stemme offentlig, og dernæst skal Du stemme hemmelig, for at Du frit kan tilkjendegive din Mening. Der er i Virkeligheden ingen Mening i, at man først skal stemme offentlig, og saa bag efter

have Lov til at skjule sin Mening og stemme paa den modsatte Maade. Det synes mig derfor at være en nødvendig Forudsætning, at den offentlige Afstemning falder bort, og at man gaar over til, hvad man kan kalde Kommunevalg, hvor Valgene foregaa i hver stedblik Kredse. Det forekommer mig ogsaa, at dette har mange Fordele for Bælgerne. Der er f. Ex. saaledes mange gamle og svage Menneker, der have ondt ved at drage langt bort fra deres Hjem, og som ved denne forandrede Ordning vilde kunne komme til at udøve deres Valgret, hvad de nu ere forhindrede i. Der er ogsaa andre Grunde, der tale derfor, idet det kan være forbunden med Beføstning og Besvær, naar man skal kjøre til Valgstedet; derved blive Udskillige forhindrede i at møde, eller ogsaa kan der gjennem selve Befordringen øves et Tryk paa, i hvilken Retning den, der bliver befordret, skal stemme. Afstemning i Kommunerne synes mig derfor at være en ubetinget Fordel for Bælgerne. Dertil kommer, at jeg tror, at Raaringen, denne offentlige Fremstilling paa Valgtribunen, er Noget, der er indført fra Udlandet, der ikke har slaet Rod her, og som ikke stemmer med det danske Folks hele Maade at være paa. Jeg tror, at det mange Gange har afholdt dygtige og hæderlige Mænd fra at stille sig frem. Naar man kunde unddrage sig denne Raaring, saa at Bælgerne kunde tage, hvem de vilde, uden at disse behøvede at stille sig frem i Forveien, vilde der naaes et virkelig bedre Resultat. Af disse Grunde er jeg sympatjetiff stemt for den hemmelige Afstemning og for, at den foregaaer i Kommunerne, men ganske vist ikke for det, her er foreslaaet, hvorefter den hemmelige Afstemning skal foregaa paa Valgstedet, og Raaringen vedblive. Der fremkom under Forhandlingerne i det andet Thing et Forslag fra Folkethingmanden for Kallundborg (A. Sørensen), som jeg, uden at jeg behøver at binde mig til at tiltræde det i alle Enkeltheder, dog i det Væsentlige kan sympatjisere med. I den Retning vilde jeg ønske, at det kunde lykkes at faae gjenneført en Forandring i Valgloven.

Styr: Det gaar mig meget jevnlig saaledes, naar min ærede Kollega fra 11te Kredse (Th. Nielsen) har udtalt sig, at jeg kan være enig med ham i overmaade Meget